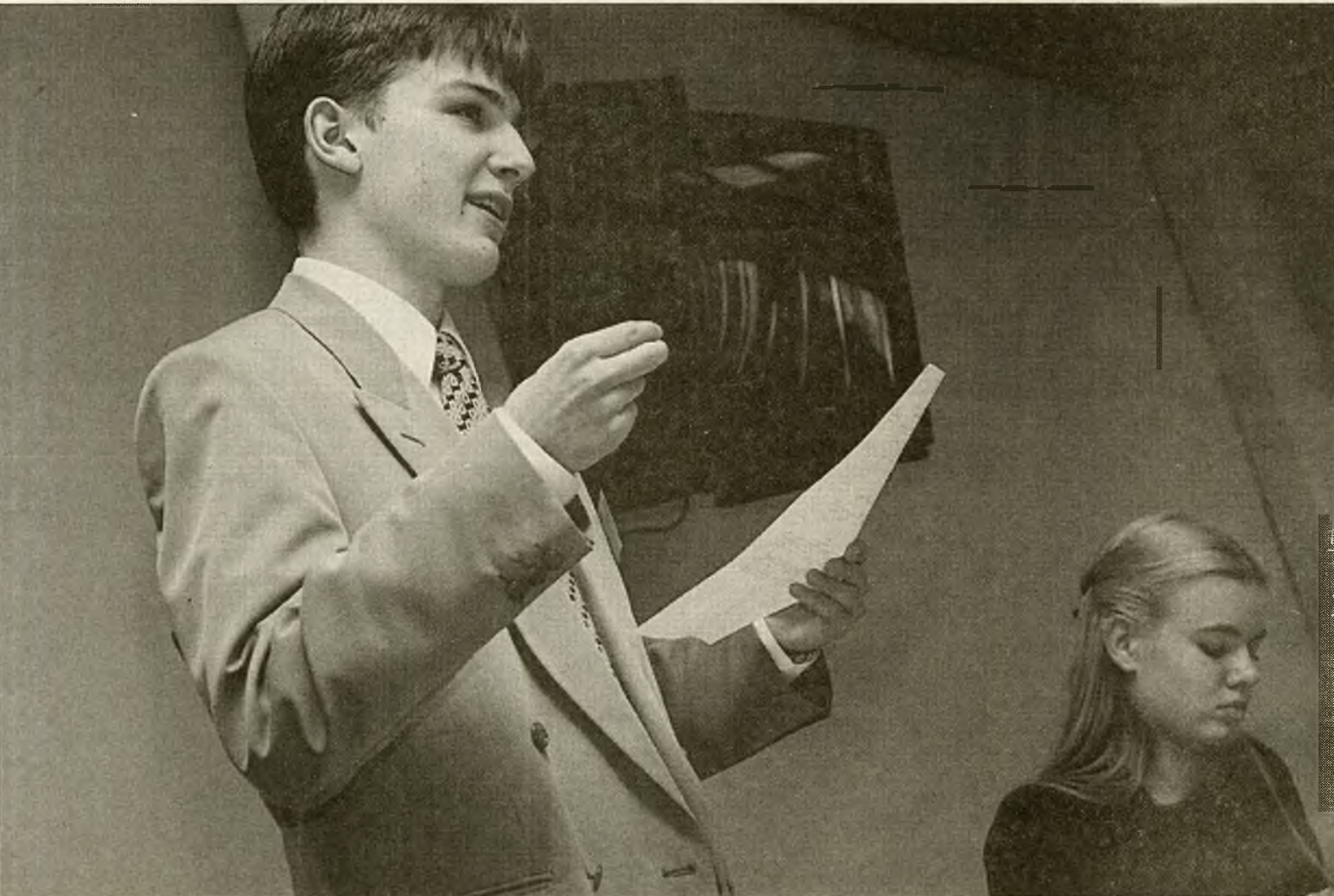

Väike-Õismäe keskkooli kümnnenda klassi õpilane Martin Rand kinnitas, et tema koolis võetakse õpilasomavalitsuse esindajate häält kuulda. RAIGO PAJULA

Õpilased koguvad oma õiguste kaitseks julgust

Õpilasomavalitsused tegutsevad veel vähestes koolides

MALLE PAJULA

Õpilaste huvide kaitseks tuleb luua üle-eestiline õpilasorganisatsioon, leidsid haridusmessil Teeviit oma õiguste teemadel väidelnud keskkoolinoored.

Kuigi haridusministri juures käib koos õpilaste nõukoda, ei jõua kooliõpilaste seisukohad haridusküsimustes piisavalt jõuliselt õpetajate ega avalikkuseni, tõdesid noored iseekeskis. Seni on koolinoored organiseeritult osalenud vaid paaris kohaliku tähtsusega õpilaste streigis.

Võitlus hea hariduse eest

“Koolis ei pääse me just sageli otsustamise juurde, kuigi seda tahaksime. Oma seisukohtade väljendamine nõuab praegu liiga palju pealehakkamist. Päris tore oleks eakaaslastega kokku tulla ja ka haridusministeeriumi otsuseid vaadata,” leidsid kaks Tallinna Pääsküla keskkooli neidu. Nende hinnangul vajaksid noored aktiivset,

kuid rahumeelset õpilasorganisatsiooni. Kaks aastat tagasi Tartus toimunud õpilasrahutused ei tohiks tüdrukute meelest enam korduda.

Tallinna Väike-Õismäe keskkooli kümnnenda klassi õpilase Martin Ranna hinnangul saavad õpilased juba praegu end koolis üsna hästi maksma panna, moodustades vabatahtlikult tugevaid õpilasomavalitsusi. “Mõnes koolis on omavalitsuse loomine aga suisa kohustuslik,” teadis Martin, kelle arvates ei ole sellisest käsu korras kokku pandud õpilasesindusest kasu.

Väike-Õismäe keskkooli õpilased suhtlevad oma kooli juhtkonnaga tihedalt. Martini kinnitusel võetakse noorte häält ka enamasti kuulda. Seetõttu pole nende koolis ka kordagi õpilaste õiguste ahistamisest juttu olnud. “Me tunneme end aruteludes juhtkonnaga võrdse partnerina. Tähtsust annab juurde seegi, et kooli presidendiks valiti õpilane,” rääkis Martin.

Väike-Õismäe kooli õpilasomavalitsus lahendab siiski esialgu

vaid igapäevasemaid, oma koolimaja probleeme, hariduselu kitsaskohtadesse riigi tasandil ei ole veel sekutud. Seni on juhtkonna ja omavalitsuse vahelise koostöö viljadest õpilastele enim meeldinud koolikoridori kaarditaksofonide paigaldamine.

“Tegelikult tasuks õpilaste huvide üle ka palju laiemalt mõtiskleda. Kindlasti peaksid noored vastu seisma sellele, et keskkooliklassidesse võetakse täituvuse ja suurema pearaha huvides iga hinna eest vastu kõik soovijad. Leppida ei saa sellegagi, et heade riigieksamitulemuste nimel üritatakse mõnest kehvemast õpilasest enne lõpetamist vabaneda,” leidis Martin.

Ühendusel on valjem hääl

Martin kardab vaid seda, et noored võivad oma õiguste eest võideldes minna kergema vastupanu teed. “Oleme ju alles kasvueas, meil pole kogemusi, millele toetuda. Nii võib näiteks koolikoormuse vähendamine tunduda esialgu soodsana,

kuid pikemas perspektiivis teeks sellise nõude rahuldamine meile endale karuteene,” nentis ta.

Haridusministeeriumi noorsoo- ja huvihariduse osakonna juhataja Toivo Siku hinnangul on praegu noorte aktiivsuses väike mõõnaperiood. Ta loodab siiski, et mõne aasta pärast moodustavad õpilasomavalitsuste esindajad organisatsiooni, mis suudab noorte seisukohti senisest valjemal häälel esitada.

“Haridusministeerium on niisuguse noorteühenduse sünnist igati huvitatud,” kinnitas Sikk, lisades, et kuigi õpilased pole kursis kõigi käskkirjade ja määrustega ega tea seetõttu ka alati oma õigusi ja kohustusi, mõtlevad nad haridusest väga perspektiivitundeliselt.

Siku sõnul on gümnaasiumi seaduse muudatuse eelnõus sees ka punkt, et juhul kui kooli juhtkond ei soovi vabatahtlikult moodustatud õpilasomavalitsust kinnitada, teeb seda õppeasutuse omanik. See välistab koolijuhtide surveavaldu-